

Jordbruksforhandlingene 2019

Sluttprotokoll fra forhandlingsmøte 16. mai mellom staten og Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag

1 Avtalemessige forutsetninger

Partene viser til Stortingets behandling av Prop. 94 S (2017–2018) i Innst. 404 S (2017–2018), Stortingets behandling av Meld. St. 11 (2016–2017) i Innst. 251 S (2016–2017) og Granavolden-plattformen. Den inngåtte jordbruksavtalen er basert på dette grunnlaget. Partene viser til Hovedavtalens formålsparagraf, som sier at forhandlingenes formål er å regulere tiltak som er egnet til å fremme fastlagte mål for jordbruket. Jordbrukspolitikken har en omfattende målmatrise hvor kryssende hensyn må avveies mot hverandre.

Partene viser til brev fra finansministeren til landbruks- og matministeren med forslag om heving av jordbruksfradraget ifm. statsbudsjettet for 2020 hvor det heter:

"Jeg tar sikte på å foreslå økning av jordbruksfradraget innenfor en provenyramme på 90 mill. kroner i budsjettet for 2020.

Finansdepartementet vil komme tilbake til den endelige utformingen av jordbruksfradraget i forbindelse med statsbudsjettet til høsten. Endringene i vil imidlertid inneholde følgende elementer:

- En økning av det generelle fradraget fra 63 500 kroner til om lag 90 000 kroner.
- En økning i det maksimale fradraget fra 166 400 kroner til om lag 190 000 kroner.

Som følge av at forhandlingene om jordbruksoppgjøret pågår, bør forslaget gjøres kjent slik at det kan være en del av rammebetingelsene i forbindelse med forhandlingene."

Partene er enige om å legge dette til grunn for den inngåtte avtalen. Det er en utfordrende markedssituasjon for flere husdyrproduksjoner. Det er lagt til grunn en forbedring av markedsbalansen tilsvarende 195 mill. kroner i 2020. Partene viser til at eksportsubsidiene for melk vil bli avviklet fra 1. juli 2020. Partene vil i løpet av høsten 2019 utarbeide et opplegg for hvordan nedskalering av melkeproduksjonen skal gjennomføres. Et samlet opplegg skal være etablert senest 1. oktober 2019, jf. pkt. 5.

Den inngåtte jordbruksavtalen omfatter:

- målpriser for perioden 1. juli 2019 – 30. juni 2020
- bevilgninger over statsbudsjettet, kapittel 1150, for kalenderåret 2020
- omdisponeringer innenfor budsjettet for 2019
- andre bestemmelser som framgår av denne protokollen

For saker som ikke er omtalt i denne protokollen, vises det til statens tilbud av 7. mai 2019. Partene er enige om de endringer i målpriser og satser og bevilgninger på tilskuddsordninger som går fram av vedlagte fordelingsskjema.

2 Økonomisk ramme

Partene er enige om en ramme for avtalen på 1 240 mill. kroner. Prognoser for kalenderåret 2020, for endringer i inntekts- og kostnadsposter som ikke er avtalebestemt, framgår av tabell 2.1. Det er lagt til grunn en prognosert lønnsvekst for lønnsmottagerne på 3,5 pst. i 2020.

Tabell 2.1 Prognoser for endringer i poster som ikke er avtalebestemt og økonomisk ramme for avtalen, mill. kroner.

	Grunnlag Mill. kr	Volum	Pris	Sum Mill. kr
1. Økt produksjonsvolum	33 955	0,00 %		0
2. Prisøkning på varer uten målpris	13 790		1,2 %	160
3. Bedret markedsbalanse				195
4. Driftskostnader	22 036	-0,40 %	1,7 %	285
5. Kapitalslit og leasing	8 974			240
6. Normalisert realrentekostnad	854			365
7. Arbeidsforbruk	14 851	-1,4 %	3,5 %	305
A. Sum, forutsatt lik prosentvis vekst som andre grupper				840
B. Nivåheving ut over lik prosentvekst				400
SUM, ramme, mill. kroner				1 240

Partene er enige om en finansiering av rammen som vist i tabell 2.2. Det gjennomføres målprisøkninger fra 1. juli 2019 med en årsvirkning på 249 mill. kroner. Bevilgningene til jordbruksavtalen økes med 720 mill. kroner i 2020, og det disponeres 49 mill. kroner i overførte midler fra 2018. Videre er det lagt til grunn en verdi før skatt av utvidelsen av jordbruksfradraget i 2020 på 150 mill. kroner. Rammen og forutsetningene i tabell 2.1 gjør at verdien av det gjeldende jordbruksfradraget vil øke med 72 mill. kroner.

Tabell 2.2 Økonomisk ramme for avtalen. Mill. kroner.

Ramme	1 240
Netto endring i målpriser fra 01.07.19	249
Endret bevilgning på kap. 1150	720
Overførte midler fra 2018	49
Utvidet jordbruksfradrag	150
Endret verdi av jordbruksfradraget	72

Rammen legger grunnlag for en inntektsøkning per årsverk på om lag 6 ¼ pst. fra 2019, før oppgjør, til 2020, forutsatt forbedring i markedsbalansen. Dette utgjør 20 600 kroner per årsverk.

Partene er enige om følgende omdisponeringer innenfor budsjettet for 2019:

- Det disponeres 74,8 mill. kroner til pristilskudd (post 73) fra 1. juli.

- Landbrukets utviklingsfond tilføres 60,4 mill. kroner.
- Bevilgning på 5 mill. kroner til Graminor for oppbygging av frukt- og børsenter på Njøs.

3 Utslag på referansebrukene

Budsjettnemndas sekretariat har beregnet det kvantumsfaste isolerte utslaget av pris- og tilskuddsendringer i avtalen, inkludert forutsetninger om pris- og kostnadsendringer og økt utnytting av jordbruksfradraget, tilsvarende forutsetningene i tabell 2.1. De økonomiske resultatene for melkeproduksjon i 2020 i tabellen vil bli påvirket av opplegget for nedskalering av produksjonsvolumet.

Tabell 3.1 Beregnet kvantumsfast helårsvirkning på referansebrukene av pris- og tilskuddsendringer, inkl. anslåtte kostnadsendringer til 2020, utviding av jordbruksfradraget og endret verdi av eksisterende jordbruksfradrag. Kroner per årsverk¹⁾.

		2017	2018	2019	2020	2020-2019	2020-2017	
	Årsverk	A	B	C	D	D-C	D-A	
1	Melk. 28 årskyr, landet	1,98	376 500	366 000	371 300	392 900	21 600	16 400
2	Korn. 362 daa, landet	0,40	194 900	178 700	154 100	210 500	56 400	15 600
3	Sau. 171 vinterfôra, landet	1,20	164 600	152 300	136 900	168 100	31 200	3 500
4	Melkegeit. 133 årsgeiter, landet	1,61	453 100	465 200	461 900	486 100	24 200	33 000
5	Svin/korn. 49 avlssvin, landet	1,65	428 600	376 100	308 000	306 900	-1 100	-121 700
6	Egg/planteprod. 6500 høner, landet	1,32	482 700	439 000	407 400	409 100	1 700	-73 600
7	127 daa potet+444 daa korn, landet	1,58	444 000	457 300	457 100	504 200	47 100	60 200
8	32 ammekyr, landet	1,26	284 600	272 300	284 800	306 600	21 800	22 000
9	51 daa frukt og bær, landet	1,80	384 600	406 800	449 300	487 900	38 600	103 300
10	Fjørfeslakt og planteprod., landet	1,03	476 700	482 000	463 700	480 800	17 100	4 100
11	Økologisk melk. 26 årskyr, landet	1,94	377 100	371 600	384 100	410 600	26 500	33 500
12	Melk. 15 årskyr, landet	1,70	311 400	312 200	322 800	346 500	23 700	35 100
13	Melk. 46 årskyr, landet	2,31	412 600	391 700	374 400	391 700	17 300	-20 900
14	Melk. 62 årskyr, landet	2,67	492 700	467 100	445 600	460 700	15 100	-32 000
15	Melk. 33 årskyr, Østl. flatbygder	1,98	445 900	406 400	389 600	406 000	16 400	-39 900
16	Melk. 27 årskyr, Østl. andre bygder	1,95	374 600	360 600	368 700	388 100	19 400	13 500
17	Melk. 35 årskyr, Agder/Rogal. Jæren	1,89	358 900	327 200	309 600	325 800	16 200	-33 100
18	Melk. 26 årskyr, Ag./Ro.andre bygd.	1,83	364 600	352 200	362 400	382 800	20 400	18 200
19	Melk. 27 årskyr, Vestlandet	1,99	365 600	356 100	369 100	392 800	23 700	27 200
20	Melk. 31 årskyr, Trøndelag	2,05	378 800	351 800	346 000	359 700	13 700	-19 100
21	Melk. 26 årskyr, Nord-Norge	2,05	368 100	359 600	360 800	381 300	20 500	13 200
22	Korn. 235 daa, Østlandet	0,31	67 400	42 500	15 300	73 700	58 400	6 300
23	Korn. 777 daa, Østlandet	0,72	346 000	332 900	302 800	365 700	62 900	19 700
24	331 daa korn+23 avlssvin, Trøndelag	0,81	444 100	397 700	344 300	363 800	19 500	-80 300
25	Sau. 136 vinterfôra, Vestlandet	1,12	139 800	131 500	127 000	148 200	21 200	8 400
26	Sau. 175 vinterfôra, Nord-Norge	1,24	182 900	167 400	153 200	186 100	32 900	3 200
27	Sau. 300 vinterfôra, landet	1,71	179 300	164 100	141 600	165 300	23 700	-14 000

1) Beregnet med anslag om økning i generelt jordbruksfradrag til 90 000 kroner. De økonomiske resultatene for melkeproduksjonen i 2020 vil bli påvirket av opplegg for nedskalering av melkeproduksjonen som skal utarbeides høsten 2019.

4 Innovasjon og vekst i grøntsektoren

Frukt- og grøntsektoren er i vekst og utgjør om lag 12 pst. av verdiskapingen i landbruket. Sektoren har et stort innovasjonspotensial, og forbrukertrender tyder på et økende markedspotensial. Partene er enige om at det skal etableres en særskilt satsing på grøntsektoren med mål om å øke norskandelen, og møte etterspørselen med mest mulig norskprodusert vare.

Satsingen består av to elementer:

1. Forsterking av virkemidler fra FoU og rekruttering til produktutvikling og omsetning, herunder:
 - 65 mill. kroner øremerkes investeringer i grøntsektoren over investerings- og bedriftsutviklingsordningen (IBU), jf. omtale under IBU-ordningen under pkt. 6.2 i protokollen. Denne avsetningen er nasjonal, og inngår ikke i den fylkesvise fordelingen. Støtteandelen for prosjektene følger av forskriften.
 - 9 mill. kroner av IBU-ordningen øremerkes til produsenter som ønsker å etablere småskalaproduksjon av grønnsaker, frukt og bær. Det kan gis tilskudd til kostnader knyttet til etablering av dyrkingsfelt, utvikling og betjening av lokale markeder, bygging av kjøle- og lagerkapasitet, samt tilegning av kompetanse. Utvikling av bærekraftig emballasje kan også omfattes av ordningen. Denne avsetningen er nasjonal, og inngår ikke i den fylkesvise fordelingen. Støtteandelen for prosjektene følger av forskriften.
 - Forsterket FoU-innsats. 10 mill. kroner av forskningsmidlene over jordbruksavtalen øremerkes forskning innenfor grøntsektoren.
 - Finansiering av prosjektet Presisjonsjordbruk ut i praksis (PRESIS) med 4 mill. kroner per år i 5 år.
 - Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi og teknologiutvikling i landbruket styrkes med 10 mill. kroner til 87 mill. kroner. Teknologiutvikling og -investeringer i grøntsektoren prioriteres.
 - Opplysningskontoret for frukt og grønt styrkes med 4 mill. kroner.
 - Graminors frukt- og børsenter på Njøs styrkes med 5 mill. kroner til sortsutvikling og foredling i 2019.
 - Norsk Landbruksrådgiving vil ha en nøkkelrolle knyttet til rådgiving og kompetanseheving innen frukt- og grøntproduksjon.

2. Etablering av et rådgivende utvalg

Det skal etableres et rådgivende utvalg bestående av aktørene i verdikjeden, avtalepartene og virkemiddelapparatet. Følgende aktører inviteres til å delta i utvalget:

Norsk Gartnerforbund, NHO mat og drikke, Produsentforeningen 1909, Norsk Landbruksrådgiving, Innovasjon Norge, NIBIO, Nordgrønt, Hoff, Bama, Gartnerhallen, Opplysningskontoret for frukt og grønt og Matmerk. Landbruksdirektoratet skal være sekretariat. Avtalepartene kommer tilbake til endelig mandat og ledelse av utvalget.

Utvalget skal innen 15. mars 2020 legge fram en langsiktig plan for styrket innovasjon, vekst og økt norskandel for grøntproduksjoner (grønnsaker, frukt, bær, potet og blomster).

Utvalget skal blant annet vurdere markedsmuligheter og ulike markedskanaler, innovasjonsbehov, potensial for produkt- og sortsutvikling, bærekraftige løsninger i produksjonen, samt rekruttering.

Det settes av inntil 1 mill. kroner over ordningen Nasjonale tilretteleggingsmidler til arbeidet.

Det tas stilling til utvalgets videre arbeid i forbindelse med jordbruksforhandlingene i 2020.

5 Nedskalering av melkeproduksjonen

Som følge av WTO-avtalen fra Nairobi 2015 må Norge avvikle eksportsubsidiene innen 2021. Det innebærer at melkeproduksjonen må reduseres. Partene er enige om at det er behov for et best mulig faktagrunnlag for nedskaleringen, og vil gjennomføre en prosess høsten 2019 for å utarbeide et opplegg for hvordan det skal gjennomføres.

Partene er enige om at nedskaleringen vil bli gjennomført ved bruk av forholdstallet på disponibel kvote og oppkjøp av melkekvoter med finansiering over omsetningsavgiften for melk. Det skal legges vekt på at produksjonsregionenes andel av grunnkvote videreføres om lag på dagens nivå. Et samlet opplegg skal være etablert senest 1. oktober 2019. Gjeldende ordning for kjøp og salg av melkekvoter suspenderes når inneværende periode utløper 1. august 2019.

Partene er enige om den fordelingen som framgår av fordelingsskjemaet (vedlegg 1) og referansebruksberegningene gjengitt i protokollen. De økonomiske resultatene for melkeproduksjon i 2020 i tabellen vil påvirkes av nedskaleringen. Den økonomiske effekten vil være midlertidig, og det er usikkerhet knyttet til hvor stort volum som må ut av produksjon. Den inngåtte avtalen gir derfor ikke grunnlag for å tallfeste effektene.

Omsetningsavgift

For å bygge opp likviditeten i Omsetningsrådets fond for melk og for å legge til rette for at melk kan kjøpes opp i omsetningsrunden i 2020, bør det vurderes å øke omsetningsavgiften for melk fra 1. juli 2019.

6 Andre endringer

6.1 Landbrukets utviklingsfond

Partene er enige om at bevilgningen til Landbrukets utviklingsfond for 2020 økes med 117 mill. kroner til 1 250,6 mill. kroner. Fondet tilføres 60,4 mill. kroner i 2019 gjennom omdisponering av midler i 2019. Som det framgår av tabell 6.1 økes samlet tilskuddsramme for fondet med 93 mill. kroner til 1 694 mill. kroner for 2020 inkl. utbetaling til rentestøtte.

Tabell 6.1 Tilskuddsramme for Landbrukets utviklingsfond. Mill. kroner.

	2019	Ekstra 2019	2020	Endring 2019- 2020
Bedriftsrettede midler til investering og utvikling	634,5		634,5	0,0
Nasjonale tilretteleggingsmidler			8,0	8,0
Inn på tunet-løftet del 2			3,0	3,0
Regionale tilretteleggingsmidler	48,0		48,0	0,0
Områderettet innsats				
<i>Arktisk landbruk</i>	2,0		4,0	2,0
<i>Fjellandbruket</i>	2,0		4,0	2,0
Rekruttering og kompetanse i landbruket				
<i>Nasjonale kompetansetiltak (KIL-midler)</i>	4,0		0,0	-4,0
<i>Nasjonalt rekrutteringsprosjekt</i>			2,0	2,0
<i>Regionale kompetansenettverk for lokalmat</i>			14,0	14,0
<i>Regionale tilskudd til rekruttering og komp.heving</i>	14,0		14,0	0,0
<i>Nasjonal modell for voksenagronom</i>	15,0		17,0	2,0
<i>Mentorordning</i>	2,0		4,0	2,0
Forskning og utvikling	65,0		82,0	17,0
PRESIS- Presisjonsjordbruk i praksis			4,0	4,0
Matmerk	63,0		63,0	0,0
Utviklingsprogrammet	106,0		92,0	-14,0
Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi og teknologiutvikling i landbruket	77,0		87,0	10,0
Skogbruk	242,0		257,0	15,0
Oppfølging av handlingsplan mot villsvin		2,0	2,0	2,0
Midler til konfliktforeb. tiltak jordbruk/reindrift	2,0		1,5	-0,5
Spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL)	115,0		127,0	12,0
Drenering	58,0		68,0	10,0
Tilskudd til tiltak i beiteområder	18,0		23,0	5,0
Handlingsplan for plantevernmidler	10,0		12,0	2,0
Klima- og miljøprogram	20,0		22,0	2,0
Klimasmart landbruk	20,0		8,0	-12,0
Biogass	3,0		5,0	2,0
Støtte verdensarvområdene og utv. Kulturlandskap	18,5		23,0	4,5
Utviklingstiltak innen økologisk landbruk	31,0		34,0	3,0
SUM tilskuddsramme	1 570,0	2,0	1 663,0	93,0
Rentestøtte - utbetalinger	40,0		31,0	-9,0
SUM tilskuddsramme inkl. utbetalinger rentestøtte	1 610,0	2,0	1 694,0	84,0

6.2 Rekruttering, næringsutvikling og verdiskaping i landbruket

Under tilskuddsrammen til LUF er partene enige om følgende:

IBU-ordningen

Partene er enige om at bevilgningen til IBU videreføres med 634,5 mill. kroner. Det gis følgende nasjonale føringer for forvaltningen av IBU-midler i 2020:

- Støtte til investeringsprosjekt som gir økt matproduksjon skal prioriteres til produksjoner med markedspotensial.
- Det skal særskilt prioriteres støtte til frukt-, grønt- og veksthusnæringen
- I kornproduksjonen skal tilskudd til tørke- og lageranlegg prioriteres.
- I vurdering av lønnsomheten i investeringsprosjektene må det tas hensyn til det samlede næringsgrunnlaget på bruket.
- Ulike eierformer skal likestilles ved prioritering mellom søknader.
- Små og mellomstore bruk skal prioriteres ved tildeling av støtte. Innen melkeproduksjon er det særlig behov for å prioritere fornying av fjøs med 15-30 kyr.
- Det skal tas hensyn til nye krav til dyrevelferd, herunder kravet om løsdriftsfjøs, og behov for fornying av driftsapparatet.
- Økologiske produsenter som må gjøre større investeringer som følge av endrede krav knyttet til implementering av EUs økologiregelverk skal prioriteres.
- Prosjekt med energi- og klimateffektive løsninger skal prioriteres. Ved bruk av tre som byggemateriale kan det gis ekstra tilskudd på inntil 20 pst. av ordinært innvilget tilskuddsbeløp, med inntil 400 000 kroner utover maksimalt kronetak.
- Geitemelkprodusenter som omstiller til annen produksjon, og som selger hele kvoten gjennom oppkjøpsordningen for geitemelkkvoter, kan få ekstra investeringstilskudd på inntil 500 000 kroner. Dette tilskuddet kommer i tillegg til eventuell ordinær IBU-støtte. Lønnsomhetsvurderinger må ligge til grunn for tildeling av støtte til ny produksjon. Muligheten for å søke om ekstra investeringstilskudd gjelder t.o.m. 2020. Søknadene må fremmes i forbindelse med de ordinære søknadsrundene i fylkene.
- Det kan innvilges investeringstilskudd til bygging av gjødsellager med fast toppdekke eller minimum 10 måneders lagringskapasitet, avgrensa til 20. pst. av godkjent kostnadsoverslag for tiltaket. Øvre grense for tilskudd settes til 100 000 kroner per prosjekt.
- Det kan bli gitt inntil 100 mill. kroner i risikolån. Tapsavsetningen skjer innenfor rammen av IBU-midlene.
- Strategiske føringer fra det regionale partnerskapet er avgrenset til prioritering mellom ulike produksjoner og mellom ulike områder i den enkelte regionen/fylket. Faglagene skal inngå i de regionale partnerskapene.
- Maksimal prosentsats for tilskudd til investeringer blir videreført med inntil 35 pst. av godkjent kostnadsoverslag for investeringen. Den øvre grensen for tilskudd på 2 mill. kroner per prosjekt, med unntak for Troms og Finnmark, blir også videreført.

Det vises til særskilt ramme for satsing på grøntnæringen. Det ordinære IBU-regelverket legges til grunn for vurdering av tildeling av støtte. Dette innebærer at det for eksempel kan gis investeringstilskudd til:

- Vanningsanlegg (faste investeringer), innstallering av lysanlegg i veksthus, tunell og andre dekkssystemer for frukt-, bær-, blomster-, grønnsaks- og potetproduksjon.

- Tilskudd til nyplanting innen frukt- og bær dyrking.
- Tekniske investeringer i lager og sorteringsanlegg.
- Tiltak som gir arronderingsmessige forbedringer og bedre driftsløsninger for frukt- og bær dyrking kan inngå som en del av kostnadsoverslaget der disse kostnadene er vesentlige.

Støtte over IBU-ordningen til omlegging fra fossil energi til fornybar energi i veksthus må sees i sammenheng med støtte fra ENOVA.

Det vises til omtale i statens tilbud angående bruk av kommende års IBU-ramme i inneværende år. Det legges til grunn at ordningen fases ut. I 2019 kan inntil 10 pst. av 2020-rammen overføres til 2019. Ordningen oppheves fra 2020.

Nasjonale tilretteleggingsmidler

Partene er enige om at inntil 1 mill. kroner av rammen settes av til rådgivende utvalg for innovasjon og vekst i grøntnæringen.

Nasjonalt rekrutteringsprosjekt

Partene er enige om at det avsettes 2 mill. kroner til et nasjonalt prosjekt for rekruttering til naturbruksutdanningen, særskilt landbruks- og gartnerutdanningen. Jordbrukets organisasjoner gis i oppdrag å gjennomføre prosjektet. Det etableres en referansegruppe der Landbruks- og matdepartementet deltar.

Regionale kompetansenettverk for lokalmat

Oppdragsgiveransvaret for kompetansenettverkene for lokalmat i Utviklingsprogrammet flyttes til respektive fem fylkeskommuner fra 2020. Partene forutsetter at de ansvarlige fylkeskommunene koordinerer arbeidet seg imellom, og at nettverkene fremdeles vil levere et godt og tilstrekkelig nasjonalt kompetansetilbud for lokalmatprodusentene.

Forskningsmidler

Partene er enige om at forskningsmidlene settes til 82 mill. kroner. Brukernytte av forskningsprosjektene finansiert over jordbruksavtalen er viktig. Det må derfor legges vekt på forskningsprosjekters relevans for norske forhold. For å sikre tilstrekkelig kunnskap om miljø, klima og dyrevelferd, må det i større grad vurderes fritak fra kravet om næringsandel for prosjekter innenfor disse områdene. Partene forutsetter at det blir tatt hensyn til disse føringene ved utlysning i oktober 2019.

Minst 7 mill. kroner brukes til utredninger. Avtalepartene er enige om at følgende utredninger skal gjennomføres til jordbruksoppgjøret 2020:

- Utrede enklere teknologier for karbonfangst og -lagring som bruk av biokull, og jordbrukspraksis som fører til økt karbonbinding i jord.
- Utrede utprøving av grønnsakssorter tilpasset norske dyrkingsforhold som en del av grønnsatsingen.
- Utrede om dagens utdanningstilbud på alle nivå er tilpasset kompetansebehovet i landbrukets verdikjede.

- Utrede mulighetene for videreutvikling av bærekraftige produksjonssystemer for norske forhold, med utgangspunkt i endrede forbruksmønstre og etterspørsel.

Utviklingsprogrammet

Partene er enige om at Det norske måltid inngår i omdømmearbeidet i Utviklingsprogrammet som nasjonalt omdømmearrangement på matområdet, på linje med IGW og Matstreif, og at støtteandelen til prosjektet økes. Videre er partene enige om at Bondens marked og Norsk gardsost tildeles inntil henholdsvis 2 mill. kroner og 1 mill. kroner for 2020, og at støtteandelen økes.

Oppfølging av handlingsplan mot villsvin

Partene er enige om at det settes av 2 mill. kroner til oppfølging av handlingsplan mot villsvin. Midlene er en del av helhetlig innsats for å redusere bestanden av villsvin med blant annet bedre grunneierorganisering og jaktorganisering for mer effektivt uttak av villsvin.

6.3 Miljø og klima

Tilskudd til utsiktsrydding

Partene er enige om at Tilskudd til utsiktsrydding avvikles som egen ordning fra 2020.

Tilskudd til tiltak i beiteområder

Partene er enige om at det avsettes 22 mill. kroner til tilskudd til tiltak i beiteområder for 2020.

Klimasmart landbruk

Partene er enige om at det avsettes inntil 8 mill. kroner over Landbrukets utviklingsfond til prosjektet Klimasmart landbruk i 2020. Midlene skal brukes til ferdigstilling av klimakalkulatorer. Klimasmart Landbruk skal innen 31. desember 2019 legge frem en plan for avtalepartene for hvordan klimakalkulatoren skal tas i bruk, samt en rapport inkl. regnskap for den samlede bevilgningen, som viser de aktivitetene som er gjennomført.

Biogass

Partene er enige om at det settes ned en arbeidsgruppe som skal se nærmere på hvordan mulige innretninger av ordningen med tilskudd for levering av husdyrgjødsel til biogassanlegg og tilgrensende virkemidler i sammenheng kan bidra til økt utnyttelse av husdyrgjødsel i biogassproduksjon. En vurdering av ulike sammensetninger av substrat og bruk og lagring av biorest skal også inngå i arbeidet. Mandat for arbeidsgruppa fastsettes av avtalepartene i etterkant av jordbruksoppgjøret.

Beiteskader av vilt

Beiteskader forårsaket av vilt er et omfattende og voksende problem for jordbruket. Partene er enige om at øremerkingen til beitearealer for kortnebbgås og kvitkinngås over RMP økes med 1 mill. kroner til henholdsvis Trøndelag og Nordland.

6.4 Frukt, grønnsaker, bær og potet

Tilskudd til fruktlager endrer navn til "Tilskudd til fellesanlegg for frukt", da lagring kun er en del av disse anleggenes virksomhet.

6.5 Korn, mel og kraftfôr

Partene er enige om å videreføre satsingen på økt norsk kornproduksjon gjennom en økning både av målpriser og arealtilskudd. Målprisen på matkorn økes med 14 øre per kg, mens målprisen på fôrkorn økes med 12 øre per kg. Prisnedskrivningen av norsk korn økes med 8,2 øre per kg og tilskuddet til frakt av kraftfôr med 15 mill. kroner. Partene er enige om at dette innebærer at råvarekostnaden for kraftfôrproduksjonen øker tilsvarende 2,0 øre per kg. Ekstra prisnedskrivning til matkorn økes med 4,7 øre per kg slik at råvarekostnaden for bakeindustrien ikke endres.

For å stimulere til økt norsk produksjon av proteinvekster og økologisk kornproduksjon m.m., økes prisnedskrivningen med 23 øre per kg.

For å sikre stabil tilgang av såkorn tilpasset norske forhold styrkes ordningen med tilskudd for overlagering av såkorn med 6,3 mill. kroner til totalt 10,0 mill. kroner i 2020. Samtidig justeres satsen fra 600 kroner til 900 kroner per tonn.

6.6 Konvertering av melkekvote

Partene er enige om at det fra 1. januar 2020 ikke skal gis adgang til å konvertere geitemelkkvote til kumelkkvote.

6.7 Kjøtt

Partene er enige om at nedre satsintervall for husdyrtilskudd sau heves fra 1-126 sau til 1-150 sau. Endringen er målrettet for saueprodusenter som bruker hele eller mesteparten av arbeidskraften sin i næringen.

Partene er enige om å be Landbruksdirektoratet evaluere eksisterende fraktordning ut fra formålet om å bidra til prisutjevning mellom produsenter. Evalueringen må også omfatte en vurdering av tilskuddsordningen ut fra miljøhensyn og hvilken effekt ordningen kan ha på anleggsstrukturen i slakteribransjen.

6.8 Velferdsordninger

Partene er enige om at Landbruksdirektoratet skal evaluere innføring av avløsertilskudd ved sykt barn (inntil 365 dager). Evalueringen skal omfatte forslag til avgrensning av bruk

av ordningen, provenyeffekt og hvordan endringen kan implementeres i forvaltningen av ordningen. Direktoratet bes framlegge evalueringsrapporten innen 20. februar 2020, slik at partene kan ta stilling til eventuelle endringer i ordningen ved jordbruksoppgjøret i 2020. Det skal etableres en referansegruppe med avtalepartene.

I Revidert nasjonalbudsjett for 2019 foreslås det å bedre ytelsene for selvstendig næringsdrivende som blir sykmeldt. Regjeringen foreslår å øke den generelle kompensasjonsgraden fra 75 til 80 pst. etter 16 dager med arbeidsuførhet med virkning fra 1. oktober 2019. Endringen innebærer at den kollektive innbetalingen til NAV i 2020 over jordbruksavtalens post 78.14 Tilskudd til sykepengeordningen i jordbruket kan reduseres med 9,7 mill. kroner til 38,6 mill. kroner.

6.9 Markedsbalansering

Gjennomgangen av markedsbalanseringen som foretas av Omsetningsrådet berører Omsetningsrådets eget regelverk, Landbruks- og matdepartementet sitt regelverk og bestemmelser i jordbruksavtalen. Bestemmelser i disse regelverkene virker inn mot samme områder. For at disse regelverkene skal virke på en god og balansert måte må eventuelle endringer som skal sendes på høring ses i sammenheng. Partene er derfor enige om at det innkalles til et møte, for å diskutere relevante problemstillinger, i forkant av at forslagene til endringer i regelverk sendes på høring høsten 2019.

6.10 Søknad om produksjonstilskudd og regionale miljøtilskudd

Partene er enige om at det fra søknadsomgangen 2020 åpnes for at søknad om produksjons- og avløsertilskudd og regionalt miljøtilskudd kan leveres inntil 14 dager etter søknadsfristen, mot et trekk på 1 000 kroner per dag forsinkelsen varer. Partene er videre enige om at det fra søknadsomgangen 2020 iverksettes et system for å sende ut varsel til foretak som ikke har levert søknad om produksjons- og avløsertilskudd nært opp mot søknadsfristen.

6.11 Annet

Partene er enige om å foreta en gjennomgang av avlingsskadeordningen basert på erfaringene fra 2018 etter at Landbruksdirektoratet har gjennomført sin evaluering. Midlertidige regler og praksis som ble gjennomført i skadeåret 2018 for erstatningsordningen ved klimabetingede skader i planteproduksjon videreføres ikke.

Partene er enige om at ordningen reisetilskudd ved veterinærers syke- og inseminasjonsbesøk utvides til også å gjelde formål som vaksinerings, avhorning, drektighetskontroll og oppfølging av dyrevelferdsprogram mv. Reiser i forbindelse med embryoinnlegging innlemmes ikke i ordningen. For å ta høyde for denne utvidelsen er partene enige om at avsetningen til ordningen økes med 5 mill. kroner til 53,8 mill. kroner.

Oslo, 16. mai 2019

Leif Forsell

Lars Petter Bartnes

Kjersti Hoff

Vedlegg: Fordelingsskjema

Tabell 1.1 Fordeling på priser og tilskudd

	Mill. kr
Kap. 1150, Jordbruksavtalen, utgifter	719,8
- Kap. 4150, Jordbruksavtalen, inntekter	0,0
= Nettoeffekt av tilskudd	719,8
+ Målpriser fra 1.7	249,0
= Sum målpriser og tilskudd	968,8
+ Omdisponering overførte midler 2018	49,2
= Sum til fordeling	1 018,0
+ Utvidet jordbruksfradrag	150,0
+ Endret inntektsverdi jordbruksfradrag	72,0
= Ramme	1 240,0

Tabell 1.2 Målpriser fra 01.07

Produkt	Mill. l/kg/kr	Målpris, kr/l/kg	Endring, kr/l/kg	Endring, mill. kr
Melk, ku og geit	1513,0	5,44	0,03	45,4
Gris	137,8	32,43		0,0
Poteter	214,3	4,94	0,25	53,6
Grønnsaker og frukt	3335,1		3,7%	122,6
Norsk matkorn	195,6	3,36	0,140	27,4
Sum målprisendringer				249,0

Tabell 1.3 Markedsordningen for korn

Prisendringer norsk korn	1000 tonn	Målpris, Kr/kg	Endring, Kr/kg	Mill. kr
Hvete, matkorn	181,1	3,36	0,14	25,3
Rug, matkorn	14,6	2,92	0,14	2,0
Bygg	536,8	2,84	0,12	64,4
Havre	230,1	2,58	0,12	27,6
Fôrhvete og fôrrug	209,1		0,12	25,1
Erter til modning	4,0		0,12	0,5
Såkorn	57,6		0,12	7,1
Oljevekster	16,5	5,69	0,12	2,0
Sum korn og oljevekster	1249,8		0,12	154,1

Tabell 1.4 Anslag endring i kraftfôrpris

	1000 tonn	Andel	Ref. pris kr/kg	Endring, kr/kg	Endring, mill. kr
Karbohydrat kraftfôr	1456,1	71,3%	2,78	0,120	174,7
Effekt endret prisnedskrivning				0,082	-119,4
Protein, soya m.m.	448,2	22,0%	4,018	0,174	0,0
Fett	47,6	2,3%		0,000	0,0
Vitaminer og mineraler	89,3	4,4%		0,000	0,0
Endret bevilgning frakt korn/kraftfôr					-15,0
Sum råvarekostnad kraftfôr	2041,3			0,020	40,3

Tabell 1.5 Kap. 1150 og kap. 4150 Jordbruksavtalen, mill. kroner

Post		Budsjett 2019 ¹⁾	Endring 2020
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	24,033	-9,500
50	Tilskudd til Landbrukets utviklingsfond	1 133,553	117,000
70.11	Avsetningstiltak	27,400	4,000
70.12	Tilskudd til råvareprisordningen m.v.	236,662	-2,315
70.13	Tilskudd til potetsprit og potetstivelse	38,000	0,000
70	Markedsregulering, <i>kan overføres</i>	302,062	1,685
71	Tilskudd til erstatninger m.m., <i>overslagsbevilgning</i>	43,000	0,000
73.11	Tilskudd til norsk ull	134,000	0,000
73.13	Pristilskudd melk	666,000	30,700
73.15	Pristilskudd kjøtt	1 452,260	0,000
73.16	Distriktstilskudd egg	3,335	0,000
73.17	Distriktstilskudd på frukt, bær og grønnsaker	123,500	19,300
73.18	Fraktilskudd	361,450	25,000
73.19	Tilskudd til prisnedskrivning korn	779,100	101,100
73.20	Tilskudd til matkorn	91,400	8,100
73	Pristilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	3 611,045	184,200
74.11	Driftstilskudd, melkeproduksjon	1 601,600	77,300
74.14	Produksjonstilskudd husdyr	2 442,800	109,585
74.16	Beitetilskudd	917,200	54,700
74.17	Areal- og kulturlandskapstilskudd	3 447,500	104,700
74.19	Regionale miljøprogram	493,159	35,000
74.20	Tilskudd til økologisk jordbruk	121,900	-1,400
74	Direkte tilskudd, <i>kan overføres</i>	9 024,159	379,885
77.11	Tilskudd til dyreavl med mer	88,700	3,900
77.12	Tilskudd til frøavl med mer	18,720	8,300
77.13	Tilskudd til rådgivning	93,500	4,500
77.15	Tilskudd til kvalitets- og salgsfremmende tiltak	49,360	0,000
77.17	Tilskudd til fruktlager	14,000	1,000
77	Utviklingstiltak, <i>kan overføres</i>	264,280	17,700
78.11	Tilskudd til avløsning for ferie/fritid	1 176,600	47,667
78.12	Tilskudd til avløsning ved sykdom mv	153,200	-9,700
78.14	Tilskudd til sykepengeordningen i jordbruket	50,200	-11,500
78.15	Tilskudd til landbruksvikarordningen	65,891	2,337
78.16	Tilskudd til tidligpensjonsordning	72,500	0,000
78	Velferdsordninger, <i>kan overføres</i>	1 518,391	28,804
SUM KAP. 1150		15 920,523	719,774
SUM KAP. 4150		0,000	0,000

1) Saldert budsjett

2) Budsjett 2018 før flyttinger, kvantums- og konsekvensjusteringer

Tabell 1.6 Post 21 Spesielle driftsutgifter, mill. kroner

	Budsjett 2019	Prognose 2020	Endring
Evalueringer, utredninger, arbeidsgrupper (LMD)	2,5		2,0
eStil produksjonstilskudd			3,0
Pilot tollforvaltning		1,2	-1,2
Agros - erstatning av Saturn	3,8		
Ny løsning importvern og RÅK	15,5	8,5	
Fagsystem erstatninger ELF og fylkeskommunene	1,2	1,0	
Digitalisering av skogforvaltning	1,0		
Justert bevilgningsbehov			-13,3
Sum	24,0	10,7	-9,5

Tabell 1.7 Post 70.11 Avsetningstiltak, mill. kroner

	Budsjett 2019	Prognose 2020	Endring
Kollektiv dekning omsetningsavgift	27,4	27,4	4,0
Justert bevilgningsbehov			0,0
Sum	27,4	27,4	4,0

Tabell 1.8 Post 70.12 Tilskudd til råvareprisordningen m.v., mill. kroner

	Budsjett 2019	Prognose 2020	Endring
Eksportstøtte XR prognose	26,3	36,0	0,0
PNS, prognose	210,4	191,5	0,0
Målprisjustering melk			3,3
Endret målpris potet			3,5
Behov knyttet til produkter uten målpris			0,0
Justert bevilgningsbehov			-9,1
Sum	236,7	227,5	-2,3

Tabell 1.9 Post 70.13 Tilskudd til potetsprit og potetstivelse, mill. kroner

	Budsjett 2019	Prognose 2020	Endring
Potetsprit	18,0	18,0	0,0
Potetstivelse	20,0	20,0	0,0
Justert bevilgningsbehov			0,0
Sum	38,0	38,0	0,0

Tabell 1.10 Post 71 Tilskudd til erstatninger m.m., mill. kroner

	Budsjett 2019	Endring
Erstatning ved avlingssvikt i planteprod.	40,0	0,0
Erstatning svikt i honningprod.	3,0	0,0
Sum	43,0	0,0

Tabell 1.11 Post 73.11 Tilskudd til norsk ull

	Mill. kg	Sats, kr/kg	Endring, kr/kg	Ny sats kr/kg	Endring, mill. kr
Ull	3,100 ¹⁶	40,00		40,00	0,0

Tabell 1.12 Post 73.13 Pristilskudd, melk

	Mill. l	Sats, kr/l	Endring, kr/l	Ny sats kr/l	Endring, mill. kr
Grunntilskudd geitemelk	21,00	3,36		3,36	0,0
Distriktstilskudd melk					
Sone A	205,5	0,00	0,00	0,00	0,0
Sone B	319,9	0,12	0,00	0,12	0,0
Sone C	228,1	0,37	0,00	0,37	0,0
Sone D	520,6	0,53	0,04	0,57	20,8
Sone E	119,0	0,60	0,04	0,64	4,8
Sone F	49,3	0,69	0,04	0,73	2,0
Sone G	52,8	0,97	0,04	1,01	2,1
Sone H	3,2	1,18	0,04	1,22	0,1
Sone I	13,2	1,76	0,04	1,80	0,5
Sone J	10,3	1,85	0,04	1,89	0,4
Sum distriktstilskudd, melk	1 521,8		0,02		30,7
Sum pristilskudd, melk					30,7

Tabell 1.13 Post 73.15 Pristilskudd, kjøtt

	Antall 12 mnd	Sats, kr/slakt	Endring, kr/slakt	Ny sats kr/slakt	Endring, mill. kr
Kvalitetstilskudd lammeslakt					
Kval. O+ og bedre	962 100	450,00	0,00	450,00	0,0
Ikke godkjent klassifisør	3 300	409,00	0,00	409,00	0,0
Kjeslakt over 3,5 kg	18 400	300,00	0,00	300,00	0,0
Tillegg økologiske slakt	24 700	40,00	0,00	40,00	0,0
Sum	1 008 500				0,0
Grunntilskudd, kjøtt	Mill. kg	Sats, kr/kg	Endring, kr/kg	Ny sats kr/kg	Endring, mill. kr
Sau	24,1	3,81	0,00	3,81	0,0
Geit	0,3	5,15	0,00	5,15	0,0
Sum	24,4				0,0
Kvalitetstilskudd storfekjøtt					
Kvalitetsklasse O	18,9	2,50		2,50	0,0
Kvalitetsklasse O+ og bedre	27,2	7,50		7,50	0,0
Sum	46,1				0,0
Distriktstilskudd, kjøtt					
Storfe, sau og geit					
Sone 1	23,1	0,00	0,00	0,00	0,0
Sone 2	57,8	5,25	0,00	5,25	0,0
Sone 3	19,3	8,05	0,00	8,05	0,0
Storfe og Geit					
Sone 4	7,2	11,80	0,00	11,80	0,0
Storfe og Geit					
Sone 5	0,9	12,40	0,00	12,40	0,0
Sau					
Sone 4	3,2	13,90	0,00	13,90	0,0
Sau					
Sone 5	0,6	14,40	0,00	14,40	0,0
Gris					
Sone 4	7,6	5,10	0,00	5,10	0,0
Gris					
Sone 5	0,2	5,40	0,00	5,40	0,0
Vestlandet og Agder ¹ Gris	9,4	1,10	0,00	1,10	0,0
Sum	129,3				0,0
Sum pristilskudd kjøtt					0,0

1) Hordaland, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal + Agderfylkene

Tabell 1.14 Post 73.16 Distriktstilskudd egg

	Mill. kg	Sats, kr/kg	Endring, kr/kg	Ny sats kr/kg	Endring, mill. kr
Vestl.	6,170	0,25	0,00	0,25	0,0
Nord Norge	2,570	0,75	0,00	0,75	0,0
Sum distriktstilskudd egg					0,0

Tabell 1.15 Post 73.17 Distriktstilskudd, frukt og bær og grønnsaker

		1 000 tonn	Sats, kr/kg	Endring, kr/kg	Ny sats, kr/kg	Endring, mill. kr
Epler, pærer og plommer, kirsebær	Sone 1	2,4	2,57	0,40	2,97	1,0
	Sone 2-4	2,2	3,55	0,60	4,15	1,3
	Sone 5	6,1	7,47	1,00	8,47	6,1
Moreller	Sone 1	0,1	3,54	0,40	3,94	0,0
	Sone 2-4	0,2	4,50	0,60	5,10	0,1
	Sone 5	0,5	8,45	1,00	9,45	0,5
Pressfrukt		7,4	2,57	0,40	2,97	3,0
Bær	Sone 1-3	6,1	1,97	0,25	2,22	1,5
	Sone 4-5	4,4	5,36	0,70	6,06	3,1
	Sone 6-7	0,1	6,27	0,70	6,97	0,1
Sum distriktstilskudd frukt og bær		29,5				16,7
Kvantumsgrense						
Tomat	103 400 kg					
Sone 1-3		1,6	1,60	0,30	1,90	0,5
Sone 4-7		3,1	2,96	0,30	3,26	0,9
Slangeagurk	151 800 kg					
Sone 1-3		4,1	0,95	0,10	1,05	0,4
Sone 4-7		1,2	1,74	0,10	1,84	0,1
Salat	220 000 stk					
Sone 1-3		5,6	0,60	0,05	0,65	0,3
Sone 4-7		2,2	1,09	0,05	1,14	0,1
Sum tilskudd grønnsaker		17,8				2,3
Potetprod. i Nord Norge		2,7	1,40	0,10	1,50	0,3
Sum		50,0				19,3

Tabell 1.16 Post 73.18 Fraktilskudd

	Budsjett 2019 mill. kr	Satsendring mill. kr
Frakt korn	70,0	0,0
Frakt kraftfôr	150,0	15,0
Innfrakt slakt	134,0	10,0
Frakt egg	7,5	0,0
Sum	361,5	25,0

Tabell 1.17 Post 73.19 Prisnedskrivning norsk korn

	1 000 tonn	Sats, kr/kg	Endring, kr/kg	Ny sats kr/kg	Endring, mill. kr
Korn	1 161,0	0,603	0,082	0,685	95,2
Økologisk korn	11,7	1,565	0,230	1,795	2,7
Oljevekster, lupiner og bønner	9,7	2,018	0,230	2,248	2,2
Økologiske oljevekster, lupin, bønner	0,3	3,228	0,230	3,458	0,1
Førerter	3,9	0,985	0,230	1,215	0,9
Økologiske førerter	0,2	1,635	0,230	1,865	0,0
Sum	1186,7		0,085	0,71	101,1
Herav 70 pst utslag i inneværende år	830,7				70,770

Tabell 1.18 Post 73.20 Tilskudd norsk matkorn

	1 000 tonn	Sats, kr/kg	Endring, kr/kg	Ny sats kr/kg	Endring, mill. kr
Tilskudd norsk matkorn	140,0	0,413	0,058	0,471	8,1
Herav 50 pst utslag i inneværende år	70,0				4,050

Tabell 1.19 Post 74. 11 Driftstilskudd, melk og ammeku

		Antall	Sats kr per bruk/dyr	Sats-endring	Ny sats kr/bruk/dyr	Endring, mill. kr
Kumelk AK-sone 2	Foretak	355	135 050	14 500	149 550	5,1
Kumelk Ak-sone 1-3-4	Foretak	1 907	144 050	9 500	153 550	18,1
Kumelk AK-sone 5	Foretak	4 594	161 050	14 500	175 550	66,6
Kumelk AK-sone 6-7	Foretak	743	169 050	14 500	183 550	10,8
Geitemelk landet	Foretak	283	179 050	4 300	183 350	1,2
Ammekyr s. 1-4, 6-39 ky Dyr		20 336	3 282	25	3 307	0,5
40 og flere kyr	Foretak	175	131 280	1 000	132 280	0,2
Ammekyr s. 5-7, 6-39 ky Dyr		45 260	4 032	316	4 348	14,3
40 og flere kyr	Foretak	321	161 280	12 640	173 920	4,1
Justert bevilgningsbehov, gjeldende satser						-43,6
Sum driftstilskudd, melk og ammeku						77,3

Tabell 1.20 Post 74.14 Tilskudd til husdyr

	Fra	Til	Antall dyr	Sats kr/dyr	Endring kr/dyr	Ny sats kr/dyr	Endring, mill. kr
Melkekyr	1	14	101 891	4 168	440	4 608	44,8
	15	30	65 187	2 562	440	3 002	28,7
	31	50	34 577	1 100	440	1 540	15,2
	51 +		15 148	770		770	0,0
Sum			216 803				88,7
Melkekyr på små og mellomstore bruk	6	23	122 501	1 400	250	1 650	15,5
	24	50	29 900	-1 150	-205	-1 355	9,0
Sum			152 401				24,5
Ammekyr	1	50	87 765	3 880	300	4 180	26,3
	51+		3 879	770		770	0,0
Sum			91 644				26,3
Andre storfe			563 409	770		770	0,0
Melkegeit og melkesau	1	125	28 532	1462	190	1 652	5,4
	126+		6 885	538	100	638	0,7
Sum			35 417				6,1
Sau	1	126	808 383	868	15	883	12,1
	127	150	38 302	194	689	883	26,4
og ammegeiter	150+		97 806	194		194	0,0
Sum			944 491				38,5

Avlsgris Sør-Norge 2)	1	35	20 260	498		498	0,0
Avlsgris Jæren	1	35	4 618	350		350	0,0
Avlsgris Nord-Norge	1	35	1 403	776		776	0,0
Sum			26 281				0,0
Slaktegris 2)	1	1400	994 734	14		14	0,0
Slaktegris Jæren	1	1400	195 266	10		10	0,0
Sum			1 190 000				0,0
Verpehøner Sør-Norge	1	1 000	570 683	10		10	0,0
Verpehøner Nord-Norge	1	1 000	26 024	24		24	0,0
Verpehøner, landet	1 001	5 000	2 149 099	10		10	0,0
Sum			2 745 805				0,0
Bifolk	1 +		37 694	550	50	600	1,9
Hjort over 1 år			4 963	400	50	450	0,2
Genbevarin Storfe			3 637	3260	200	3 460	0,7
Sau			32 073	300	10	310	0,3
Gammelnorsk spelsau			23 734		-310		-7,4
Geit			458	600	10	610	0,0
Hest			563	1 100	100	1 200	0,1
Sum			60 465				-6,3
Bunnfradrag 35 pst. ¹⁾		35%	39 589	6 000	0	6 000	0,0
Beløpsavgrensing				560 000	-30 000	530 000	-0,5
Justert bevilgningsbehov, gjeldende satser							-69,8
Sum produksjonstilskudd, husdyr							109,6

1) Bunnfradrag produksjonstilskudd fordeles med 35 pst. tilskudd husdyr og 65 pst. arealtilskudd

2) Unntatt Jæren

Tabell 1.21 Post 74.16 Tilskudd til dyr på beite

		Antall dyr	Sats kr/dyr	Endring kr/dyr	Ny sats kr/dyr	Endring, mill. kr
Utmarksbeitetilskudd:	Kyr, storfe, hest	243 870	678	114	792	27,8
	Sau, lam, geit	2 051 415	195	10	205	20,5
Beitetilskudd:	Storfe m.m.	630 678	370	50	420	31,5
	Småfe m.m.	2 412 350	40	10	50	24,1
Justert bevilgningsbehov, gjeldende satser						-49,2
Sum beitetilskudd		5 338 313				54,7

Tabell 1.22 Post 74.17 Areal- og kulturlandskapstilskudd

	Antall dekar	Sats kr/daa	Endring kr/daa	Ny sats kr/daa	Endring, mill. kr
Kulturlandskapstilskudd alt areal	9 068 060	162	4	166	36,3
Bunnfradrag, 65 pst ¹⁾	39 589	6 000	0	6 000	0,0
Arealtilskudd, grovfôr	5 938 140				44,0
Innmarksbeitearealer (omregningsfaktor)	1 600 160				0,0
Arealtilskudd, korn	2 896 331				39,9
Arealtilskudd, potet	116 138				0,0
Arealtilskudd, grønnsaker	72 825				0,0
AK-tilskudd, frukt, bær og planteskoleareal	44 626				0,0
Justert bevilgningsbehov, gjeldende satser					-15,5
Sum, AK-tilskudd	9 068 060				104,7

1) Bunnfradrag produksjonstilskudd fordeles med 35 pst tilskudd husdyr og 65 pst arealtilskudd

Arealtilskudd, grovfôr

	Antall daa	Sats kr/daa	Endring kr/daa	Ny sats kr/daa	Endring, mill. kr
Sone 1	395 383	0		0	0,0
Sone 2	315 563	0		0	0,0
Sone 3	610 290	85		85	0,0
Sone 4	478 633	105		105	0,0
Sone 5 A	1 811 013	268	5	273	9,1
Sone 5 B Vestlandet	1 515 364	303	15	318	22,7
Sone 6	698 428	303	15	318	10,5
Sone 7	113 467	349	15	364	1,7
Sum grovfôr alle soner	5 938 140				44,0

Arealtilskudd, korn

	Antall daa	Sats kr/daa	Endring kr/daa	Ny sats kr/daa	Endring, mill. kr
Sone 1	1 260 478	198	10	208	12,6
Sone 2 og 3	1 089 935	258	15	273	16,3
Sone 4	407 730	293	20	313	8,2
Sone 5 - 7	138 188	247	20	267	2,8
Sum korn, alle soner	2 896 331		13,8		39,9

Arealtilskudd, øvrige vekster

	Antall daa	Sats kr/daa	Endring kr/daa	Ny sats kr/daa	Endring, mill. kr
Potet sone 1 -5	111 848	178		178	0,0
Potet sone 6 -7	4 290	930		930	0,0
Sum poteter, alle soner	116 138				0,0
Grønnsaker sone 1 - 5	72 363	750		750	0,0
Grønnsaker sone 6 - 7	462	1 750		1750	0,0
Sum grønnsaker, alle soner	72 825				0,0
Frukt sone 1 - 4	9 624	1 200		1200	0,0
Frukt sone 5 -7	11 690	1 950		1950	0,0
Sum frukt, alle soner	21 314				0,0
Bær sone 1 - 4	15 754	1 000		1000	0,0
Bær sone 5 - 7	7 558	1 450		1450	0,0
Sum bær, alle soner	23 312				0,0

Tabell 1.23 Post 74.19 Tilskudd til regionale miljøprogram, mill. kroner

	Budsjett 2019	Endring bratt	Endring generell	Endring til setrer	Sum endring
Fordelt på regionene	483,8				35,0
Justert bevilgningsbehov					0,0
Landet					35,0

Tabell 1.24 Post 74.20 Tilskudd til økologisk jordbruk

Arealtilskudd	Antall daa	Sats kr/daa	Endring kr/daa	Ny sats kr/daa	Endring, mill. kr
Korn til modning	66 474	375		375	0,0
Grønnsaker, frukt og bær	5 788	1 600	50	1650	0,3
Poteter	1 267	700	100	800	0,1
Grønngjødsling	5 284	500		500	0,0
Innmarksbeite	60 782	25		25	0,0
Økologisk areal 1. års karens	17 730	150		150	0,0
Distriktstilskudd økologisk grønt					0,0
Grovfôr og annet økologisk areal	235 736	25		25	0,0
Sum arealtilskudd økologisk areal	393 061				0,4
Tilskudd til økologisk husdyrproduksjon	Antall dyr	Sats kr/dyr	Endring kr/dyr	Ny sats kr/dyr	Endring, mill. kr
Melkekyr	8 206	3 200	200	3400	1,6
Ammekyr	4 197	2 200	100	2300	0,4
Andre storfe	17 703	700		700	0,0
Sau over 1 år	41 922	500	50	550	2,1
Melkegeit	797	250	50	300	0,0
Ammegeit	347	250		250	0,0
Avlsgris	306	502		502	0,0
Slaktegris	3 654	300		300	0,0
Sum tilskudd til økologisk husdyrproduksjon					4,1
Justert bevilgningsbehov, gjeldende satser					-5,9
Sum tilskudd til økologisk jordbruk					-1,4

Tabell 1.25 Post 77.11 Tilskudd til dyreavl med mer. Mill. kroner

	Budsjett 2019	Prognose 2020	Endring
Tilskudd til veterinær reiser	48,8	47,7	5,0
Tilskudd til semin	25,6	25,6	0,0
Tilskudd til avlsorganisasjoner	14,3	14,3	0,0
Justert bevilgningsbehov			-1,1
Sum	88,7	87,6	3,9

Tabell 1.26 Post 77.12 Tilskudd til frøavl med mer. Mill. kroner

	Budsjett 2019	Prognose 2020	Endring
Tilskudd til frøavl	15,0	17,0	0,0
Tilskudd til lagring av såkorn	3,7	3,7	6,3
Justert bevilgningsbehov			2,0
Sum	18,7	20,7	8,3

Tabell 1.27 Post 77.13 Tilskudd til rådgivning, NLR. Mill. kroner

	Budsjett 2019	Prognose 2020	Endring
Tilskudd til NLR	93,5	93,5	4,5
Herav: HMS-arbeid			0,0
Byggteknisk rådgivning			0,0
Justert bevilgningsbehov			0,0
Sum	93,5	93,5	4,5

Tabell 1.28 Post 77.15 Tilskudd til kvalitets- og salgsfremmende tiltak. Mill. kroner

	Budsjett	Prognose	
	2019	2020	Endring
Utvikling av plantemateriale, nordisk.	2,4	2,4	0,0
Utvikling av plantemateriale, oppformering	12,5	12,5	0,0
Utvikling av plantemateriale, Graminor	25,0	25,0	0,0
Kvalitetstiltak settepotetavl	9,5	9,5	0,0
Justert bevilgningsbehov			0,0
Sum	49,4	49,4	0,0

Tabell 1.29 Post 77.17 Tilskudd til fruktlager

	Volum siste	Sats 2019,	Endring,		Endring, mill.
	3 år, tonn	kr / kg	kr/kg	Ny sats kr/kg	kr
Sum	9 171,7	1,53	0,11	1,64	1,00

Tabell 1.30 Post 78.11 Tilskudd for avløsning til ferie og fritid

	Antall	Kr per	Endring kr	Ny sats	Endring
	bruk/dyr	bruk/dyr	/bruk/dyr	kr/bruk/dyr	mill. kr
Tilskudd per foretak	8 902	78 700	4 700	83 400	41,8
Melkekyr	216 803	3771	225	3 996	
Ammekyr	91 644	1041	62	1 103	
Andre storfe	563 409	628	38	666	
Melkegeit og melkesau	35 417	869	52	921	
Sau, ammegeit	944 491	432	26	458	
Avlsgris	45 967	1243	74	1 317	
Slaktegris	1 503 458	43	3	45	
Verpehøner, -ender, -	4 245 048	10,9	0,7	11,6	
Hester	25 050	1243	74	1 317	
Avlskaniner	1 038	309	18	328	
Gjess, ender, kalkuner,livl	3 293 391	3,80	0,23	4,03	
Slaktekylling	60 269 968	0,47	0,03	0,50	
Økologisk slaktekylling	154 281	1,81	0,11	1,92	
Revetisper	25 705	342	20	362	
Minktisper	129 783	100	6	106	
Hjort	7 193	423	25	448	
	Prognose		Endring	Utslag av tak	
Utslag av satsendringer	mill. kr	Endring pst.	mill. kr	mill. kr	
	1 110,0	5,97%	66,3	-41,8	24,4
Justert bevilgningsbehov					-18,6
Sum tilskudd til avløsning for ferie og fritid					47,7

Tabell 1.31 Post 78.12 Tilskudd til avløsning ved sykdom mv

	Antall dager	Sats kr/dag	Endring	Endring, mill.
			kr/dag	kr
Antall avløsningsdager	171 302	1 670		
Gjennomsnittsberegning	171 302	817	0	0,0
Fedrekvote				1,5
Justert bevilgningsbehov				-11,2
Sum	23			-9,7

Tabell 1.32 Post 78.15 Tilskudd til landbruksvikarordningen

	Antall årsverk	Sats kr/å.v.	Endring kr/å.v.	Endring, mill. kr
Tilskudd per vikar	233	282 400	1 500	0,3
Økning	7		283 900	2,0
Justert bevilgningsbehov				0,0
Sum				2,3

Tabell 1.33 Post 78.16 Tilskudd til tidligpensjonsordning

	Antall	Sats , kr/pers.	Endring kr/pers	Endring, mill. kr
Enbruker	565	100 000		0,0
Tobruker	88	160 000	0	0,0
Justering endret avkorting mot NAV				0,0
Justert bevilgningsbehov				0,0
Sum	741			0,0

Tabell 1.34 Kap. 4150 Jordbruksavtalen, inntekter

Post 85, Prisutjevningsbeløp		Måltpris kr/kg	Sats, kr/kg	Endring, kr/kg	Endring, mill. kr
kraftfôrråvarer	1000 tonn				
Sildemel	2 500		0,00	0,00	0,0
Soyamel	230 000,0	3,933	0,000	0,00	0,0
Andre fôrstoffer	50		0,25	0,00	0,0
Post 85	232 550				0,0
Sum kap. 4150					0,0